

Cie.ez@tweedekamer.nl

Datum
21 juni 2017

Inbreng reader voor rondetafelgesprek schrappen gasaansluitplicht d.d. 27 juni 2017

1. Afschaffing gasaansluitplicht bij nieuwbouw is belangrijke stap in de verduurzaming

Nuon juicht het van harte toe dat de door de Minister voorgestelde stap per 1 januari aanstaande wordt gezet; de afschaffing van de gasaansluitplicht draagt bij aan het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen in de gebouwde omgeving en het maakt Nederland op termijn minder afhankelijk van aardgas.

Wij denken dat het de uitfasering van aardgas ten goede komt wanneer gemeenten de bevoegdheid krijgen gebieden aan te wijzen waar de gasaansluitplicht voor nieuwbouw *niet* geldt. Dit betekent dat er voor nieuwbouwwijken kansen ontstaan om te kiezen voor alternatieve warmteoplossingen, bijvoorbeeld het gebruik van warmtepompen (*all electric*) of warmtenetten. Bij nieuwbouw speelt de huidige (energieprestatiecoëfficiënt, EPC) en toekomstige (bijna-energie-neutrale-gebouwen, BENG) energieprestatieregelgeving een belangrijke rol bij de te kiezen warmtevoorziening. Wij zijn van mening dat **deze regelgeving technologie-neutraal zou moeten uitwerken. Het moet daarom mogelijk worden om warmte van een hernieuwbare warmtebron toe te wijzen ('alloceren') aan een specifieke (nieuwbouw)wijk.**

2. Marktpartijen kunnen vol inzetten op de warmtetransitie in de gebouwde omgeving wanneer er een gelijk speelveld tussen technologieën en aanbieders is

Door een gelijk speelveld tussen technologieën én aanbieders van warmteoplossingen komen de meest kostenefficiënte en duurzame warmteoplossingen bovendrijven. Bovendien zorgt het voor innovatie. Dit blijkt uit de diverse producten en diensten die de markt aanbiedt op het gebied van energiebesparing, (hybride) warmtepompen en de aanleg van warmtenetten. Nuon verkent bijvoorbeeld de mogelijkheid van ultradiepe geothermie als duurzame warmtebron in de Metropoolregio Amsterdam. Daarnaast **stellen wij, als matchmaker van vraag en aanbod van warmte, onze warmtenetten open voor hernieuwbare bronnen van derden om onze warmtenetten verder te verduurzamen.**

De Minister heeft zich nog niet expliciet uitgesproken over de vraag wie in de toekomst de warmtenetten dient te beheren, maar heeft wel duidelijk gemaakt dat marktverstoring gedrag door netbeheerders en netwerkbedrijven (commerciële bedrijven in de groep van de netbeheerder) moet worden voorkomen.¹ **Ook wat Nuon betreft dient de rol van netwerkbedrijven afgebakend te worden om marktverstoring te voorkomen.**

Distributie en levering van warmte aan eindgebruikers moet worden overgelaten aan marktpartijen. In dat kader wijst Nuon op het 'Afwegingskader uitbreiding rollen netbeheer en netwerkbedrijf onder VET' d.d. 1 maart 2017 van de Autoriteit Consument & Markt (ACM). Uit dit afwegingskader volgt dat er geen reden is voor het toekennen van een nieuwe taak aan netbeheerders, of het toestaan van een nieuwe taak aan netwerkbedrijven, wanneer de markt die activiteit oppakt. In het geval van de warmtevoorziening doet de markt zijn werk.

¹ "Hierbij is een duidelijke afbakening van activiteiten van netwerkbedrijven ten opzichte van andere bedrijven van belang om marktverstoring gedrag te voorkomen en bij te dragen aan een goede voedingsbodem voor de energietransitie." (Kamerstukken II 2016-2017, 34 627, nr. 12, p. 17).

3. *Bestaande bouw: lokaal georganiseerde en technologie-neutrale verduurzaming mét draagvlak*

De grootste en meest complexe uitdaging in het klimaatneutraal maken van huizen en gebouwen ligt in de bestaande bouw. De overgang van aardgas naar duurzamere warmteoplossingen kan een grote verandering voor bewoners en bedrijven betekenen. Een overstap naar een *all electric*-oplossing vereist bijvoorbeeld vergaande isolatie, een lage-temperatuurafgiftesysteem, de aanschaf en plaatsing van een warmtepomp en niet meer koken op aardgas. Vanwege de kenmerken en ouderdom van sommige huizen, gebouwen en wijken ligt een *all electric*-oplossing niet overal voor de hand. Ook is een warmtenet niet overal mogelijk, bijvoorbeeld in dunbevolkte gebieden of stedelijke gebieden waar geen (duurzame) warmtebronnen voorhanden zijn. Voor onze klanten die nu aardgas gebruiken is van belang dat zij voor een andere warmteoplossing niet méér hoeven te betalen en/of inboeten op gemak en comfort. Het is daarom van belang om bewoners en bedrijven nauw te betrekken bij de keuzes die samenhangen bij de verduurzaming van de bestaande bouw, immers maatschappelijk draagvlak is essentieel. Het zou raadzaam zijn **een 'warmtetransitiefonds' op te zetten waarmee de warmtetransitie in de gebouwde omgeving kan worden ondersteund.** Nuon is daarnaast voorstander van het **stimuleren van de warmtetransitie in de bestaande bouw via marktconforme prijsprikkels.**

De warmtetransitie dient lokaal/regionaal en technologie-neutraal georganiseerd te worden binnen nationaal gestelde (afwegings)kaders. Hierbij heeft de gemeente een vastgelegde regierol, overlegt zij met wijkbewoners en woningcorporaties, en coördineert zij het proces om te komen tot een duurzame energie-infrastructuur in een wijk. Dit kan plaatsvinden via **lokale tenders, waarbij wij het belangrijk vinden dat marktpartijen al in het eerste stadium van het traject worden betrokken.** Daarbij zou de definitieve keuze voor een techniek niet al vooraf gemaakt moeten worden, maar op basis van de aanbiedingen van marktpartijen in reactie op een tenderuitvraag van de gemeente.

Nuon is van mening **dat regionale netbeheerders een faciliterende rol dienen te spelen** door informatie vrij te geven over: a) benodigde netverzwaringen (in geval van een *all electric* oplossing), b) de ouderdom van lokale gasnetten (met het oog op de bepaling van logische transitie momenten), en c) de mogelijkheden van infrastructuur voor groengas of waterstof. Een goed voorbeeld bij b) zijn de gasvervangingsdata die netbeheerder Stedin op haar website publiceert.

4. *Marktordening alléén aanpassen als dit ten dienste is van publieke belangen en warmtetransitie*

Voor warmtenetten is een belangrijke rol weggelegd in de energietransitie. Momenteel wordt er nagedacht over een wijziging van de marktordening bij warmte. Volgens Nuon zou de marktordening moeten bijdragen aan de publieke belangen *betaalbaarheid, betrouwbaarheid* en *duurzaamheid*. Tegen die achtergrond is dit - naast de eerdere opmerkingen over de rol van de netbeheerder en netwerkbedrijven – onze mening:

- **Er is geen reden om de distributie(netten) en levering van stadswarmte te splitsen.** Naast de technische uitdagingen die hierbij komen kijken - vanwege de aard van het product en de grote diversiteit aan warmtenetten in Nederland - zal dit tot kostenstijgingen leiden vanwege minder ketenoptimalisatie. Dat komt de betaalbaarheid van warmte niet ten goede. Ook blijkt uit de praktijk dat een zelfstandige/losse leveranciersrol niet levensvatbaar is. De beoogde concurrentie tussen leveranciers op het distributienet zal daarom niet van de grond komen. **Concurrentie om het net via een tender is daarom een effectievere aanpak dan concurrentie op het net.**
- **(Duurzame) warmtebronnen moeten toegang hebben tot het warmtenet** (dit is ook opgenomen in het wetsvoorstel wijziging Warmtewet²). Op die manier worden warmtenetten verder verduurzaamd en kunnen consumenten kiezen voor warmte van een specifieke warmtebron.
- **De reeds ingezette groei van het aantal aansluitingen op warmtenetten kan verder versnellen als knelpunten weggenomen worden voor de financiering van nieuwe warmtetransportnetten.** Dat zijn

² Kamerstukken II 2016-2017, 34 723, nr. 2.

netten die nieuwe warmtebronnen en (nieuwe) distributienetten van leveranciers (of distributienetten onderling) met elkaar verbinden (zoals de Warmterotonde Zuid-Holland).

- **Socialiseren zoals bij elektriciteit en gas gebeurt in essentie ook al bij warmtenetten.** Voor gas en elektriciteit apart worden namelijk de kosten gesocialiseerd over aangeslotenen binnen het verzorgingsgebied van de individuele netbeheerder; Nuon doet dit op een vergelijkbare wijze over haar warmtenetten. **Wij zijn geen voorstander van een vorm van socialisatie waarbij alle infrastructurele kosten (voor gas, elektriciteit en warmte) samen worden genomen en omgeslagen**, omdat daarmee het uitgangspunt van kostenoriëntatie wordt verlaten en er jaarlijks miljarden euro's tussen organisaties moet worden verrekend. **Wij zijn wel voorstander van een vorm van socialisering/verdeling van kosten via een warmtetransitiefonds.**
- **Meer duidelijkheid is nodig met betrekking tot het gereguleerde én het ongereguleerde deel van de eenmalige aansluitbijdrage (als gevolg van het wetsvoorstel wijziging Warmtewet).** De huidige toelichting zorgt namelijk voor grote onzekerheid en dit heeft een blokkerend effect op de verduurzaming van de gebouwde omgeving. De eenmalige bijdrage is essentieel voor het sluitend krijgen van business cases van nieuwe en geplande projecten.

Alexander van Ofwegen
Directeur Nuon Warmte & Nuon Productie